

ΜΑΡΙΑ ΖΑΦΟΝ

«Η δική μου Ελλάδα είναι η Θεσσαλονίκη – πάντα (θα) επιστρέφω»

Συνέντευξη: Δήμητρα Χαλαζιά

Από τότε που πρωτοπήγα στην Ελλάδα για διακοπές το 1982, ήθελα να μάθω τη γλώσσα. Έτσι μετακόμισα στην Ελλάδα, έμαθα ελληνικά στο Σχολείο νεοελληνικών του Α.Π.Θ. και σπούδασα κατόπιν Ελληνική Φιλολογία. Αφού πήρα το πτυχίο μου, έκανα το μεταπτυχιακό μου πάνω σε θεωρητικά ζητήματα μετάφρασης (μετέφρασα το Βαμμένα Κόκκινα Μαλλιά του Κώστα Μουρσελά) και μία ανάλυση του χώρου και του χρόνου στο μυθιστόρημα Rien ne va plus της Μαργαρίτας Καραπάνου.

Μετά από τόσα χρόνια στην

Ελλάδα, πώς σου φάνηκε η Γερμανία;

Η αρχή ήταν δύσκολη, μου έλειπαν οι Έλληνες φίλοι μου, το χιούμορ τους, η έντονη αίσθηση της ζωής, το «Ουζερί Αριστοτέλους», το λεγόμενο «Λεπέν... Στη Γερμανία δούλεψα ως ατζέντισσα καλλιτεχνών κλασικής μουσικής, ανάμεσα σε άλλους για τον Kurt Sanderling, τον Peter Serkin και

την Mitsuko Uchida κι άλλους σπουδαιούς καλλιτέχνες. Αλλά επειδή η καρδιά μου χτυπάει για την Ελλάδα, άρχισα πάλι να μεταφράζω (τη «Βάρδια» του Νίκου Καββαδία) και να διδάσκω ελληνικά στα πανεπιστήμια και στα λεγόμενα λαϊκά πανεπιστήμια της περιοχής.

Στην Ελβετία πώς βρέθηκες;

Γνώρισα τον άντρα μου σ' ένα σεμινάριο Καράτε στην Ελβετία. Το 2002 παντρευτήκαμε κι έτσι ήρθα και άνοιξα το φροντιστήριο νεοελληνικών εδώ στο Βίντερτουρ (www.zafon.ch). Θα μου πεις: «Δεν είσαι φυσικός ομιλητής». Σωστά. Αλλά αυτό είναι και το μυστικό της επιτυχίας μου. Γνωρίζω πόσο δύσκολο είναι για έναν ξένο να μάθει ελληνικά γιατί πέρασα τις ίδιες δυσκολίες.

Μαρία, πήρες το μόντο του τεύχους αυτού για να μας μιλήσεις για τη «δική σου» Θεσσαλονίκη. Γιατί θα «επιστρέψεις» πάντα στη Θεσσαλονίκη; Δεν είσαι Γερμανίδα;

Σωστά, Δήμητρα, με έφερες σε δύσκολη θέση ζητώντας μου να μιλήσω για τη «δική μου» Ελλάδα, όμως, παρόλο που είμαι Γερμανίδα, έζησα δώδεκα χρόνια στη Θεσσαλονίκη σπουδάζοντας Ελληνική Φιλολογία στο Α.Π.Θ. και δουλεύοντας ως μεταφράστρια, διερμηνέας και καθηγήτρια ελληνικών. Δυστυχώς δε βρήκα μόνιμη δουλειά για να μείνω στην Ελλάδα και γύρισα στην πατρίδα μου.

Είσαι Γερμανίδα κι όμως σπούδασες Φιλολογία στη δεκαετία του '80 στην Ελλάδα; Πώς κι έτσι;

Υπάρχει ενδιαφέρον για τα νέα ελληνικά στο

Βίντερτουρ:

Υπάρχει. Αλλά η δυσκολία δεν είναι να βρει κανείς τους μαθητές, αλλά να τους κρατήσει χρόνια. Οι μαθητές μου είναι όλοι ενήλικες, οι πιο πολλοί συνταξιοϋχοι, υπέροχοι μαθητές, δεν τα βάζουν κάτω, μελετούν με επιμονή και υπομονή. Μπράβο τους. Εδώ και δύο χρόνια μαζεύω εκθέσεις που γράφουν γύρω από την εκμάθηση της γλώσσας. Περιγράφουν πώς μπερδεύουν το καλαμάρι με το καλημέρα, τα παντζούρια με τα παντζάρια κι οι εκθέσεις έχουν από τη μία μεγάλη πλάκα και από την άλλη φανερώνουν τον κόπο των Ελβετών να μάθουν ελληνικά. Είναι πολύ συγκινητικό. Θα ήθελα να τις εκδώσω μία μέρα. Διοργανώνω επίσης εντατικά μαθήματα ελληνικών στη Θεσσαλονίκη, συναντήσεις για φιλανθρωπικούς σκοπούς στο Βίντερτουρ και με το σύλλογο ΕΛΛΑΣ διαλέξεις με Έλληνες ομιλητές στο πανεπιστήμιο της Ζυρίχης. Μίλησαν στη σειρά αυτή π.χ. οι νεοελληνιστές Χριστόφορος Χαραλαμπίδης, Αθήνα, και η Μαριλίζα Μισοπού, Μόναχο.

Ασχολείσαι επίσης επαγγελματικά και με τη λογοτεχνική μετάφραση. Τι μεταφράζεις αυτόν τον καιρό;

Αυτόν τον καιρό μεταφράζω το πεζογράφημα «Κάδμω» της Μέλπως Αξιώτη για τις καινούριες εκδόσεις «Ρωμιόσυνη». Πρόκειται για μία ενδιαφέρουσα δουλειά λόγω της εκφραστικής τόλμης της συγγραφέως, του πληθωρικού της λόγου και της απουσίας αυστηρής δομής του κειμένου.

Έχεις καθόλου ελεύθερο χρόνο;

Πώς! Στον ελεύθερο μου χρόνο εκτονώνομαι με το Καράτε, μάλιστα έχω πια Ελβετούς μαθητές που μαθαίνουν σε μένα και ελληνικά και καράτε και πάμε μαζί για προπονήσεις καράτε στην Ελλάδα (www.karate45plus.ch), όταν ο άντρας μου, που ίδρυσε το 2006 στην Ελλάδα την οργάνωση «Στόκαν Καράτε της Ελλάδας», κάνει τις τακτικές του επισκέψεις βοηθώντας τους Έλληνες.

Τελειώνοντας θα ήθελες να πεις κάτι σε αυτούς που θα διαβάσουν αυτό το άρθρο;

Χαίρομαι που οι Έλληνες της Ελβετίας είναι αρκετά δραστήριοι και διοργανώνουν πολλές εκδηλώσεις πολιτιστικού ενδιαφέροντος. Μακάρι λοιπόν οι Ελβετοί να γνωρίσουν πολλούς σπουδαίους Έλληνες λογοτέχνες μέσα από την ελληνική λογοτεχνία που κρύβει πολλούς θησαυρούς, παλιούς και καινούριους.

